

Środa, 21 maja 2008 r.

Publiczny dostęp do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji

P6_TA(2009)0022

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (wdrożenie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001) (2007/2154(INI))

(2010/C 46 E/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając traktat WE, a w szczególności art. 254 dotyczący obowiązku publikacji dokumentów i art. 255 ust. 2 o prawie dostępu obywateli i rezydentów UE do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji,
- uwzględniając traktat WE, a w szczególności art. 207 ust. 3 dotyczący spoczywającego na Radzie obowiązku określenia w swoim regulaminie warunków publicznego dostępu do dokumentów Rady,
- uwzględniając traktat WE, a w szczególności art. 1 (zasada jawności jako jedno z ogólnych założeń Unii), art. 6 (demokracja), art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 1 (zastosowanie prawa dostępu do dokumentów dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz do współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych),
- uwzględniając art. 10 i 16 Traktatu o Unii Europejskiej w formie, która ma zostać zmieniona traktatem z Lizbony, oraz art. 15 i 298 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności jej art. 41 (prawo do dobrej administracji) i art. 42 (prawo dostępu do dokumentów),
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1700/2003 z dnia 22 września 2003 r. zmieniające rozporządzenie (EWG, Euratom) nr 354/83 dotyczące udostępnienia do wglądu publicznego historycznych materiałów archiwalnych Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej ⁽²⁾,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (ETS) i Sądu Pierwszej Instancji w sprawie dostępu do dokumentów, a w szczególności ostatnie orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji w sprawie *Bavarian Lager Co. Ltd przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich* (sprawa T-194/04) oraz Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *Królestwo Szwecji i Maurizio Turco przeciwko Radzie Unii Europejskiej* (sprawy połączone C-39/05 P i C-52/05 P (tzw. orzeczenie ETS w sprawie Turco),
- uwzględniając działania i dokumenty sporządzone przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie dostępu do dokumentów, a także przez Europejskiego Inspektora Ochrony Danych,
- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne zawarte w dniu 20 listopada 2002 r. między Parlamentem Europejskim a Radą dotyczące dostępu Parlamentu Europejskiego do niewrażliwych informacji Rady z zakresu polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽³⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 30 kwietnia 2008 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2008)0229),

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.

⁽²⁾ Dz.U. L 243 z 27.9.03, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 298 z 30.11.2002, s. 1.

Środa, 21 maja 2008 r.

- uwzględniając projekt konwencji o dostępie do dokumentów urzędowych Rady Europy,
 - uwzględniając pytania ustne do Rady i Komisji w sprawie wykonania orzeczenia ETS w sprawie „Turco” (O-87/2008 i O-88/2008),
 - uwzględniając roczne sprawozdania Rady, Komisji i Parlamentu Europejskiego za rok 2006 w sprawie dostępu do dokumentów, a także art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001,
 - uwzględniając art. 45 oraz art. 97 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A6-0459/2008),
- A. mając na uwadze, że systemy demokratyczne oparte na rządach prawa wiąże zasada publikacji przepisów obowiązujących obywateli, która zakłada zobowiązanie instytucji UE do jawności i przejrzystości, zwłaszcza w zakresie procesu podejmowania decyzji, co oznacza, że posiedzenia, debaty i głosowania demokratycznych organów legislacyjnych są jawne, a projekty ustaw i odnośne dokumenty są również publicznie dostępne,
- B. mając na uwadze, że aby zapewnić odpowiedzialność i prawowitość demokratycznego systemu prawnego, obywatele mają prawo wiedzieć:
- jak pracują ich przedstawiciele wyłonieni w wyborach lub powołani do organów publicznych lub reprezentujący państwo członkowskie na szczeblu europejskim lub międzynarodowym (zasada odpowiedzialności),
 - jak przebiega proces podejmowania decyzji (obejmujący dokumenty, poprawki, harmonogram, uczestniczące w nim podmioty, wyniki głosowań itp.),
 - w jaki sposób rozdysponowane są publiczne pieniądze, na co są wydawane i z jakim skutkiem (zasada identyfikowalności środków),
- C. mając na uwadze, że wspólnota międzynarodowa i Unia Europejska, w oparciu o doświadczenia państw członkowskich, doszły stopniowo do uznania rzeczywistego „prawa dostępu do dokumentów” i „prawa do informacji” opartego na zasadach demokracji, jawności, przejrzystości i otwartości,
- D. mając na uwadze, że dane liczbowe zawarte w rocznym sprawozdaniu dotyczącym stosowania przez instytucje rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 wskazują na to, że dokumenty udostępniano częściej (ogólny spadek liczby i odsetka decyzji odmownych), a przyczyny odmowy dostępu są różne w poszczególnych instytucjach UE (pierwszą przyczyną jest ochrona procesu podejmowania decyzji) oraz że – w odniesieniu do dokumentów o newralgicznym znaczeniu – Komisja i Parlament nie wprowadziły ich do swoich rejestrów, podczas gdy Rada wprowadziła 79 takich dokumentów na 409 pozycji w swoim rejestrze; mając na uwadze, że z analizy ilościowej jasno wynika, że niektóre przepisy tego rozporządzenia są różnie interpretowane jeśli chodzi o sposób ich należytego stosowania, co było przyczyną skarg obywateli do Rzecznika Praw Obywatelskich i ETS,
- E. mając na uwadze, że Rada umieszcza międzynarodowy numer referencyjny jedynie w ograniczonej liczbie dokumentów, wbrew postanowieniom art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, utrudniając powiązanie dokumentu z procedurą, co powoduje również zaszeregowanie dokumentów do niższej kategorii „dokumentów wewnętrznych”, które nie podlegają rejestracji, lub traktuje je jako dokumenty „dyplomatyczne”, unieważniając tym samym prawo dostępu obywateli do tych dokumentów,
- F. mając na uwadze, że zgodnie z punktem 6 preambuły rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 należy również zagwarantować dostęp do dokumentów powstałych w ramach procedury delegowanych uprawnień (komitologii) oraz mając na uwadze, że dziewięćdziesiąt procent prawodawstwa przyjmowane jest w ramach tej procedury i dlatego należy w pełni zagwarantować odpowiedni i przejrzysty nadzór parlamentarny i demokratyczny,

Środa, 21 maja 2008 r.

G. mając na uwadze, że internet stał się główną drogą wglądu obywateli do dokumentów UE, a liczba udostępnionych przez instytucje dokumentów w sieci wzrosła, co stwarza obecnie potrzebę dalszej poprawy „przyjazności dla użytkownika” europejskich instytucji i stron internetowych zawierających dokumenty, zwiększenia ich wzajemnego powiązania i utworzenia jednego portalu UE umożliwiającego dostęp do wszystkich dokumentów, procedur i instytucji UE,

H. mając na uwadze, że instytucje UE powinny obecnie podjąć dalsze działania w kierunku większej przejrzystości, jawności i demokracji poprzez przyjęcie aktu prawnego UE ustanawiającego wolność informacji, w związku ze zwróceniem uwagi społeczeństwa na szereg nieprawidłowości w zakresie stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, konieczne jest przeanalizowanie i pilne wdrożenie przez instytucje UE ostatnich orzeczeń, uwzględniając wniosek Komisji dotyczący przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001,

1. podkreśla, że przełomowy wyrok ETS w sprawie Turco stanowi, że „rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 nakłada, co do zasady, obowiązek ujawnienia opinii służby prawnej Rady dotyczącej procesu legislacyjnego” ⁽¹⁾ oraz że w wyroku tym Trybunał doszedł do następujących wniosków:

— publiczne prawo dostępu do dokumentów instytucji UE wynika z demokratycznego charakteru tych instytucji, zgodnie z punktem 4 preambuły i art. 1 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001,

— wyjątki przewidziane w rozporządzeniu (takie jak ochrona procesu podejmowania decyzji) muszą być ściśle interpretowane i wyważone względem nadrzędnego interesu publicznego, jakim jest jawność, ponieważ jest to związane z demokracją, większym udziałem obywateli w procesie podejmowania decyzji, prawowitością administrowania, skutecznością i odpowiedzialnością względem obywateli ⁽²⁾,

— wnioski te mają nawet większą wagę w przypadku, gdy instytucje UE działają w zakresie swoich uprawnień prawodawczych ⁽³⁾,

— jawność i otwartość w odniesieniu do różnych poglądów dotyczących danego aktu (i jego legalności) „przyczynia się do większej prawowitości instytucji w oczach europejskich obywateli i zwiększa ich zaufanie do instytucji poprzez umożliwienie jawnej debaty nad różnymi rozbieżnymi punktami widzenia” ⁽⁴⁾,

— odmowa wymaga przedstawienia przez instytucję szczegółowego uzasadnienia ⁽⁵⁾;

— wyjątek może mieć zastosowanie wyłącznie przez okres, w którym ochrona ma uzasadnienie ze względu na treść dokumentu ⁽⁶⁾;

2. podkreśla, że wyrok ETS w sprawie Turco jeszcze bardziej umacnia w UE zasadę, która zobowiązuje demokratyczne instytucje do zapewnienia jawności ich działań, dokumentów i decyzji, co stanowi warunek ich legalności, prawowitości i odpowiedzialności, zgodnie z art. 6 traktatu WE i art. 254 i 255 traktatu WE, a w związku z tym pociąga za sobą konieczność publikowania i udostępniania dokumentów oraz ograniczenia i ścisłej interpretacji wyjątków od tej zasady;

⁽¹⁾ Ust. 68 wyroku ETS w sprawie Turco.

⁽²⁾ Dokument, do którego może mieć zastosowanie wyjątek (taki jak „opinia prawna”) powinien być przeanalizowany pod względem treści, aby ocenić, które jego części obejmuje wyjątek; ryzyko związane z ujawnieniem musi być „racjonalne, a nie czysto hipotetyczne”; równowaga między takim ryzykiem, a „interese publicznym leżącym w udostępnieniu danego dokumentu w świetle korzyści wynikających z większej jawności, umożliwia obywatelom bliższy udział w procesie podejmowania decyzji oraz gwarantuje większą prawowitość organów administracji, a także jej większą skuteczność i odpowiedzialność wobec obywateli w demokratycznym systemie.”

⁽³⁾ W związku z tym, że „możliwość zapoznania się obywateli z rozważaniami leżącymi u podstaw działania prawodawczego jest warunkiem wstępnym skutecznego wykonywania ich demokratycznych praw” (ust. 46 wyroku ETS w sprawie Turco) oraz że nadrzędny interes publiczny podkreślony w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 oznacza „ujawnienie dokumentów [...] w sprawie kwestii prawnych wynikających w trakcie obrad nad inicjatywami legislacyjnymi, które zwiększa przejrzystość i jawność procesu legislacyjnego oraz umacnia demokratyczne prawo obywateli Europy” (ust. 67 wyroku ETS w sprawie Turco).

⁽⁴⁾ Ust. 59 wyroku ETS w sprawie Turco.

⁽⁵⁾ Ust. 69 wyroku ETS w sprawie Turco.

⁽⁶⁾ Ust. 70 wyroku ETS w sprawie Turco.

Środa, 21 maja 2008 r.

3. pilnie wzywa wszystkie instytucje UE do stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w świetle najnowszego orzecznictwa, a w szczególności sprawy Turco, ze wszystkimi jego konsekwencjami, zwłaszcza w odniesieniu do procedur legislacyjnych (publikacją opinii służb prawnych, ścisłą interpretacją wyjątków, obowiązkiem przedstawienia szczegółowego uzasadnienia odmowy itp.), a także apeluje do Rady o dokonanie przeglądu jej przepisów w celu zapewnienia jawności wszystkich dyskusji, dokumentów i informacji, w tym informacji o składzie osobowym delegacji państw członkowskich w Radzie, jak również o tożsamości członków grup roboczych i grup ekspertów, a także do sporządzania stenogramów z jej posiedzeń publicznych, ponieważ wnioski ETS dotyczące faktu, że wyjątek powołujący się na ochronę procesu podejmowania decyzji jest podrzędny wobec interesu publicznego polegającego na jawności – jako że różne poglądy na akt legislacyjny wiążą się z większą prawowitością instytucji – mają zastosowanie również w tym przypadku;

4. wzywa instytucje UE do określenia wspólnych zasad dotyczących sposobu stosowania procedur administracyjnych oraz składania, utajniania, odtajniania, rejestrowania i rozpowszechniania dokumentów administracyjnych w instytucjach i poza nimi, mając na uwadze, że zasada przejrzystości jest nierozdzielnie związana z zasadą dobrej administracji, określoną przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; z tych samych przyczyn należy włączyć rozporządzenie (EWG, Euratom) nr 354/83 z dnia 1 lutego 1983 r. dotyczące udostępnienia do wglądu publicznego historycznych materiałów archiwalnych Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej⁽¹⁾ do zmienionego rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, aby uwzględnić definicje wspólnych przepisów dotyczących bieżących, przejściowych i historycznych materiałów archiwalnych w celu uniknięcia istniejących niespójności między praktyką stosowaną przez instytucje UE a działaniami państw członkowskich;

5. uważa, że Parlament powinien wieść prym w UE pod względem publicznego dostępu, przejrzystości i jawności oraz że powinien wprowadzić przed wyborami parlamentarnymi w 2009 r. nadzwyczajny plan działania, na przykład w ramach inicjatywy dotyczącej e-parlamentu, mający na celu zapewnienie łatwiejszego dostępu do większej liczby informacji na stronie internetowej Parlamentu, odnośnie do:

- działań posłów do PE, ich udziału i zaangażowania w prace Parlamentu w ogóle, względnie i procentowo, tak aby informacje te były dostępne dla obywateli również poprzez kryteria wyszukiwania⁽²⁾,
- prac Parlamentu na posiedzeniach plenarnych, w komisjach, delegacjach i organach wewnętrznych: należy usprawnić obserwatorium legislacyjne poprzez zawarcie w nim odnośni i linków do wszystkich odnośnych dokumentów⁽³⁾; informacje o pracach komisji i delegacji powinny być zawarte na stronie Parlamentu tak samo jak prace zgromadzenia i również powinny być zarejestrowane i dostępne dla obywateli poprzez kryteria wyszukiwania; organy wewnętrzne (takie jak Konferencja Przewodniczących, Prezydium, kwestorzy, grupa robocza ds. reformy parlamentarnej itd.) powinny propagować i gwarantować najwyższy poziom przejrzystości swoich prac wobec innych posłów oraz obywateli poprzez udostępnienie wszystkich swoich dokumentów;
- dodatków poselskich i wydatków, zgodnie ze stanowiskiem zajęтым przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w związku z faktem, że prawo dostępu do informacji powinno mieć również zastosowanie do tego rodzaju danych⁽⁴⁾, jak również wszelkich oświadczeń majątkowych wszystkich posłów do PE, przy czym takie informacje powinny być dostępne we wszystkich językach urzędowych UE,

a także wzywa państwa członkowskie, parlamenty krajowe i inne organy wyłonione w wyborach do uczy-nienia tego samego poprzez utworzenie rejestru prac parlamentu i posłów;

(1) Dz.U. L 43 z 15.2.1983, s. 1.

(2) Chodzi o takie informacje, jak: ile dni każdy poseł do PE był obecny w PE oraz kiedy brał udział w podpisaniu lub głosowaniu, jak głosował na posiedzeniu plenarnym i w komisji, w jakich posiedzeniach organów instytucjonalnych, posiedzeniach plenarnych lub posiedzeniach komisji lub delegacji brał udział itp.; dane te powinny być dostępne również poprzez kryteria wyszukiwania, takie jak nazwisko posła/posiedzenie plenarne/komisja/delegacja/głosowania/obecność/dzień/miesiąc/rok/kadencja/itp.; linki do tej strony powinny być dostępne ze stron internetowych posłów do PE i innych odnośnych stron; oprócz tych informacji strony internetowe posłów do PE powinny również zawierać nazwiska asystentów, informacje o sporządzonych opiniach, poprawkach do sprawozdań i innych dokumentów złożonych w komisjach lub na posiedzeniach plenarnych, uzasadnieniach do głosowania, wystąpienia audio-video, podpisanych deklaracjach pisemnych, w tym listę wszystkich sygnatariuszy itp.

(3) Procedury i dokumenty opracowywane w komisjach, takie jak: projekt sprawozdania i poprawki, opinie innych komisji, opinie służb prawnych, poprawki złożone na posiedzeniu plenarnym, wyniki głosowań, pisma międzyinstytucjonalne, w szczególności te dotyczące procedur legislacyjnych, na szczeblu komisji i zgromadzenia itp.

(4) Projekt zalecenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dla Parlamentu Europejskiego w skardze 3643/2005/(GK)WP.

Środa, 21 maja 2008 r.

6. wzywa Komisję do zastosowania się do zalecenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (skarga 3208/2006/GG) w zakresie rejestru Komisji odnośnie do jej obowiązku „zawierania odniesień do wszystkich dokumentów w rozumieniu art. 3 lit. a), które znajdują się w jej posiadaniu w rejestrze przewidzianym na mocy art. 11 [rozporządzenia (WE) nr 1049/2001], w zakresie, w jakim nie zostało to jeszcze wykonane”;

7. uważa, że wyszukiwanie dokumentów i informacji byłoby łatwiejsze, gdyby same dokumenty były składowane, rejestrowane i ponownie wykorzystywane przez inne organy legislacyjne zgodnie ze wspólnymi standardami (na przykład w przypadku odniesień do różnych wersji tego samego dokumentu, a także poprawek, załączników i errat do niego) ⁽¹⁾ poprzez wykorzystywanie edytorów tekstów opartych na licencji open source, skuteczną wielojęzyczność oraz technologie, które umożliwiają dostęp do informacji i dokumentów również osobom niepełnosprawnym, zgodnie z propozycją Komisji dla państw członkowskich zawartą w komunikacie w sprawie rozwiązań interoperacyjnych dla europejskich administracji publicznych (ISA) (COM (2008)0583) oraz zgodnie z dyrektywą 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego ⁽²⁾;

8. uważa, że zwykli obywatele nadal mają utrudniony dostęp do informacji dotyczących instytucji UE ze względu na brak skutecznej, ukierunkowanej na obywatela międzyinstytucjonalnej polityki przejrzystości i komunikacji; uważa, że niezależnie od miejsca dostępu obywatele UE powinni być w stanie prześledzić daną procedurę legislacyjną bądź administracyjną i uzyskać dostęp do wszystkich dokumentów z nią związanych ⁽³⁾; zgodnie z tym, o co apelowano już w roku 2001, należy określić plan działań międzyinstytucjonalnych mających na celu poprawę, uproszczenie i uzupełnienie stron internetowych i rejestrów instytucji, a także zapewnienie ich interoperacyjności; instytucje UE, które chcą pełnić wiodącą rolę w rozwoju technik e-rządzenia powinny móc i chcieć stworzyć nową międzyinstytucjonalną wyszukiwarkę, która uczyniłaby dostęp do dokumentów i informacji bardziej przyjaznym dla użytkowników;

9. wyraża głębokie ubolewanie nad faktem, że wbrew postanowieniom art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, wiele przygotowawczych dokumentów legislacyjnych nadal nie jest rejestrowanych (np. „dokumenty wewnętrzne”, omawiane głównie przez grupy robocze Rady w ramach Coreper 1), a jeżeli są one rejestrowane, to brakuje w nich kodu międzyinstytucjonalnego, przez co niemożliwe okazało się włączenie ich do wspólnego rejestru międzyinstytucjonalnego będącego częścią pilotażowego programu międzyinstytucjonalnego uruchomionego już w 2004 r. w odniesieniu do procedur legislacyjnych w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (Trans-JAI); przyjmuje do wiadomości nowy termin (2010 r.) ogłoszony na posiedzeniu plenarnym przez wiceprzewodniczącą Margot Wallström i w związku z tym uważa, że termin ten również nie zostanie dotrzymany, jeżeli instytucje UE nie powołają natychmiast urzędnika łącznikowego, który mógłby wprowadzić kod międzyinstytucjonalny w brakujących miejscach w dokumencie oryginalnym; obecna sytuacja oznacza nie tylko marnotrawienie pieniędzy publicznych, ale również sposób trzymania obywateli z dala od codziennych prac legislacyjnych w bardzo istotnych obszarach, takich jak przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; wzywa Komisję do określenia przewidywalnej daty wejścia w życie takiego narzędzia na początek kolejnej kadencji Parlamentu;

10. uważa, że instytucje UE powinny utworzyć jeden wspólny rejestr UE/portal informacyjno-dokumentacyjny, który umożliwi obywatelom śledzenie wybranej procedury i dostęp do wszystkich odnośnych dokumentów ⁽³⁾; realizacja tego przedsięwzięcia powinna przebiegać od uproszczenia i uzupełnienia rejestrów i stron internetowych instytucji UE, poprzez ich wzajemne powiązanie, aż po ich zintegrowanie w jeden portal UE; apeluje o utworzenie przed następną kadencją Parlamentu międzyinstytucjonalnego codziennego biuletynu zestawiającego informacje i dokumenty dotyczące prac legislacyjnych i nielegislacyjnych UE oraz porządków obrad, co planowano uczynić w ramach projektu „Przejrzystość” w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości („Trans-JAI”), opartego na porozumieniu międzyinstytucjonalnym z 2004 r., który niestety wciąż nie został uruchomiony;

11. wzywa instytucje UE do zapewnienia, że najpóźniej przed rozpoczęciem następnej kadencji Parlamentu:

— wszystkie przygotowawcze dokumenty będą zawierać odniesienie do procedury legislacyjnej,

⁽¹⁾ Obecnie tak nie jest, ponieważ Komisja, Parlament i Komisja stosują odmienne praktyki w tym względzie.

⁽²⁾ Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 90.

⁽³⁾ Chodzi o informacje dotyczące pierwotnych wniosków, protokołów posiedzeń, sprawozdań, poprawek, głosowań, wyników głosowań, obowiązujących dokumentów, wdrażania w państwach członkowskich, sprawozdań z oceny itp.

Środa, 21 maja 2008 r.

- wszystkie porządki dzienne i dokumenty sporządzone w ramach prac Rady i organów przygotowawczych zawierać będą jasne odniesienie do dokumentów źródłowych oraz będą terminowo rejestrowane i publikowane w rejestrze Rady (w tym tzw. wewnętrzne dokumenty robocze),
- wzywa instytucje UE do udostępnienia obywatelom w sposób jasny i przejrzysty ich schematu organizacyjnego poprzez informowanie o wynikach prac ich wewnętrznych jednostek, o wewnętrznym przepływie pracy i szacunkowych terminach rozpatrzenia spraw podlegających ich kompetencjom, do których obywatele powinni się zwrócić w celu uzyskania wsparcia, informacji lub wniesienia roszczenia;
- wszystkim wnioskom legislacyjnym będzie towarzyszyć dostępna publicznie ocena skutków;

12. wzywa instytucje UE do zapewnienia większej przejrzystości w odniesieniu do procedur komisyjnych, a także porozumień w pierwszym czytaniu negocjowanych między instytucjami w ramach procedury współdecyzji (tzw. dialogu trójstronnego), aby zagwarantować pełną zgodność porozumień międzyinstytucjonalnych z obowiązkiem publikacji, przejrzystości i jawności procedur legislacyjnych, z udziałem zgromadzenia parlamentarnego, które jest statutowo zobowiązane do jawności posiedzeń i publikacji rozpatrywanych dokumentów;

13. podkreśla fakt, że istniejące procedury dotyczące delegowanego prawodawstwa (aktów przyjętych w ramach procedury komitologii), które obejmują dziewięćdziesiąt procent prawnie wiążących aktów przyjmowanych rokrocznie przez instytucje UE, należy poddać przeglądowi i stosować w sposób gwarantujący stosowanie zasad demokratycznych i zasady przejrzystości, publiczne udostępnianie informacji o posłach, procedurach i głosowaniu w ramach komitologii, a także bezpośredni dostęp parlamentarzystów krajowych i europejskich oraz obywateli do dokumentów w rejestrze dotyczącym komitologii po ich przesłaniu do członków komitetów komitologii (zgodnie z obietnicą byłego komisarza Michela Barniera z 2001 r.); uważa, że większa przejrzystość powinna w szczególności dotyczyć projektów rozporządzeń, a Parlament powinien rozpatrywać takie wnioski w sposób jak najbardziej otwarty i przejrzysty, aby uniknąć takich niejasności jak te, które wynikły w związku z rozporządzeniami w sprawie bezpieczeństwa lotniczego w odniesieniu do plynów i urządzeń prześwietlających pasażerów;

14. jest zadania, że zasada lojalnej współpracy pomiędzy instytucjami pociąga za sobą spoczywający na instytucjach UE – zwłaszcza w ramach prac nad projektami legislacyjnymi lub międzynarodowymi traktatami (np. współpracy UE-USA w dziedzinie WSISW, danych PNR i ochrony danych) lub procedur mianowania (np. mianowania dyrektora Agencji Praw Podstawowych) – obowiązek wymiany wszystkich odnośnych dokumentów i informacji, w tym również informacji newralgicznych i poufnych, a także konieczność pilnego usprawnienia obecnych rozwiązań;

15. wyraża uznanie dla pracy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz zapewnienia większej przejrzystości w instytucjach UE oraz podziela poglądy Rzecznika i Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie równowagi między ochroną danych a prawem do prywatności objętym rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych⁽¹⁾ oraz rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001; zwraca się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich o sporządzenie sprawozdania dotyczącego dostępu do dokumentów dla nowo wybranych posłów do Parlamentu, poruszającego kwestie zawarte w niniejszej rezolucji;

16. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do propagowania wspólnej kultury przejrzystości administracyjnej, opartej na zasadach wymienionych w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, orzecznictwie ETS, zaleceniach Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz najlepszych praktykach państw członkowskich; uważa, że podobnie jak to już ma miejsce w przypadku urzędników ds. ochrony danych, każda dykcja generalna instytucji UE powinna zadbać o to, aby dokumenty były składane, rejestrowane, utajniane, odtajniane i rozpowszechniane zgodnie z zasadą dobrej administracji, rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 oraz regulaminem odnośnych instytucji UE;

(¹) Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1.

Środa, 21 maja 2008 r.

17. apeluje o ustanowienie Europejskiego Roku Przejrzystości oraz przeprowadzenie w 2009 r. europejskiej kampanii na rzecz przejrzystości przy okazji wyborów europejskich, aby obywatele byli świadomi swoich praw w zakresie dostępu do dokumentów UE oraz poznali normy dotyczące upubliczniania, otwartości i przejrzystości w UE oraz w państwach członkowskich;

18. uważa, że państwa członkowskie powinny przejmować unijne zasady przejrzystości przy transponowaniu prawodawstwa UE do prawa krajowego i zwraca się do parlamentów krajowych oraz Konferencji Komisji do Spraw Europejskich w parlamentach UE do przeanalizowania wniosków zawartych w niniejszej rezolucji oraz do wspierania unijnego rejestru działalności parlamentów i parlamentarzystów, które mogłyby służyć zagwarantowaniu i pogłębieniu wzajemnej współpracy oraz konsultacji między UE, Parlamentem Europejskim i parlamentami krajowymi, bazując również na najlepszych praktykach w kontekście przejrzystości inicjatywy dotyczącej e-parlamentu i e-rządu;

19. zwraca uwagę na zaniepokojenie wyrażone przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy w swojej opinii nr 270(2008) w odniesieniu do projektu konwencji Rady Europy o dostępie do dokumentów urzędowych i wzywa państwa członkowskie do włączenia do tego projektu przynajmniej poprawek złożonych przez członków tego zgromadzenia;

20. wzywa Radę Europejską oraz ETS (tę drugą instytucję w odniesieniu do zadań administracyjnych), które są jedynymi instytucjami nie stosującymi wciąż rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 do swoich dokumentów, do przeanalizowania tego problemu i podjęcia odpowiednich działań na rzecz naprawy tej sytuacji;

21. wzywa instytucje UE do pracy nad ambitnym europejskim aktem prawnym ustanawiającym wolność informacji w oparciu o proponowany obecnie przegląd rozporządzenia (WE) nr 1049/2001;

22. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych oraz Radzie Europy.